

HÁLA MINDENKOR MINDENÉRT ISTENNEK!

*„Adjatok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért,
a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.” (Ef 5,20)*

Őszi hálaadás ünnepe van. A népnyelv Szent Mihály napjának is nevezi ezt az ünnepet, de ez az elnevezés – múltbeli maradványként – egyáltalán nem jó. Miért? Először is azért, mert nekünk, unitáriusoknak, nincsenek szentjeink, szentté avatott embereink. Mi egyedül Istent tartjuk szentnek. Másodsor: nem hiszünk az angyalokban, s tudvalevő, hogy Szent Mihályt angyalnak, arkan-gyálnak, főangyálnak, az angyalok fejedelmének tartják, hiszik az illetékes fele-kezetek. Harmadszor pedig azért, mert Szent Mihály vagy Mihály napja szeptember 29-én van, s erre a napra csak ritkán esik a mi hálaadó ünnepünk. Összegezve, a mai ünnep helyes elnevezése: őszi hálaadás ünnepe úgy, ahogy azt századokkal ezelőtt őseink meghatározták.

De vajon helyes-e a hálaadásról csak ilyenkor, szeptember végén beszélni? Vajon helyes-e csak ősszel hálát adni Istennek? Sokan gondolkodás nélkül rá-vágják: igen, nagyon is helyes, mert ilyenkor vesszük számba fáradsalmunk, kö-zel egy éves verejték hullásunk gyümölcseit, s mivel Isten a mostoha időjárás, az aszály dacára, idén is megáldotta kezünk munkáját, földjeinket, hálát kell ad-nunk neki, megköszönve jótéteményét, áldását. Önmagában véve ez a válasz jónak mondható, de vajon a többi évszakban: tavasszal, nyáron, télen, nem áld meg bennünket Isten, nincs miért hálát adni, köszönetet mondani Neki? – koc-kázatom meg a következő kérdést. Lehet, hogy e kérdés hallatán csak a földet látó ember nagyon is törné a fejét azon: vajon mit köszönhet meg Istennek ta-vasszal vagy télen, amikor még, vagy már nem terem a föld? Az ilyent talán nem is lehetne meggyőzni az Isten iránti hála mindenkori létjogosultságáról, mert csak azt látja, ami a szeme előtt van, s nem érzékeli – láthatatlanul is – Is-ten felbecsülhetetlen áldásait. Következésképpen nem is jut el szívéig az aposto-li felhívás: „...adjatok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért...”!

Milyen más ezzel ellentétben annak a lelkésznek az őszinte hálaadásból fakadó vallomása, aki gyülekezete templomának sikeres felépültével ezeket mondta: „Mindenütt szép ígéretek kaptunk, de az Úristen mindig adott”, tehát mindenkor volt oka az Isten iránti hálaadásra, köszönetre. Igen, így van ez: az emberektől leg-többször csak be nem váltott ígéretek kapunk, de Istentől mindig áldás árad ránk! Hogy ezt az áldást sokan nem veszik észre? Ennek nagy oka – úgy, amint azt az egyik gondolkodó megfogalmazta – az, hogy: „Ritkán gondolunk arra, amink van, és túl gyakran arra, amink nincs. Ez a magatartás több nyomorúságot okozott már az emberiségnek, mint az összes háború és járvány együttvéve.” (Schopenhauer)

Tehát: ne arra gondoljunk, amink nincs, hanem arra, amink van, és akkor rájövünk, hogy sok mindenért és mindenkor hálaadással tartozunk Istennek. S hogy ezt még közelebb hozzam hozzátok, és érthetővé tegyem számotokra, egy magyarországi újság vallási rovatából idézem a következőket:

„Ha a hűtődben van enivaló, van ruhád, hogy felöltözz, tető a fejed felett és egy ágy, amibe lehajthatod a fejed, akkor gazdagabb vagy, mint a világ összlagosságának a 75%-a.

Ha van egy kis pénzed a bankban, egy kevés a pénztárcádban, és van néhány fityinged a porcelán malackádban, akkor ahhoz a 8%-hoz tartozol, akik a leggazdagabbak a világon.

Ha reggel inkább egészségesen ébredtél, mint betegen, akkor sokkal jobb helyzetben vagy, mint az az 1 millió, aki nem fogja megérni a hétvégét.

Ha sohasem élted át a háború szörnyűségeit, a börtön magányát, a kínzókamra szenvedéseit, vagy sosem gyötört éhség, akkor sokkal jobban áll a szénád, mint 500 millió embernek a Földön.

Ha el bírsz menni a templomba anélkül, hogy zaklatásnak, letartóztatásnak, kínzásnak, megöletésnek lennél kitéve, akkor szerencsésebbnek mondhatod magad, mint 3 milliárd ember a világon.

Ha a szüleid élnek és még mindig házasságban, akkor egy ritkaságszámba menő vagy, még itt a mi országunkban is.

Ha mosolyogva felemeled a fejed és hálálkodszt, akkor egy szerencsés kiválasztott vagy, mert igaz, hogy sokan tudnak hálálkodni, mégsem teszik azt.

Ha meg tudod fogni valakinek a kezét, meg tudsz ölelni valakit, vagy vállon tudsz veregetni valakit, akkor szerencsés vagy, mivel érintésed gyógyító hatású.

Ha meg ezt olvasod, akkor mondhatni, hogy szerencsés csillagzat alatt születted, mert 2 milliárd ember a világon még csak olvasni sem tud!” (Boldogházi Hírek 2003/1)

Lehet, nem mindenki mondhat magáénak minden fenti „szerencsés” helyzetet közülünk, de az elhangzottak félreérthetetlenül igazolják, hogy számtalan olyan áldásban van részünk életünkben, amelyet magától értetődőnek, természetesnek veszünk, s amelyet a legtöbbször talán nem is tartunk Isten áldásának. Azonban ha hiányként kell elkönyvelnünk, rögtön rádöbbenünk arra, hogy egy isteni áldást veszítettünk el benne. Aki ért az elhangzottakból, akinek van füle, szíve a hallásra, annak könnyen érthetővé válik Pál apostol felhívása is: „...adjatok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért...”, s az nemcsak ősszel, a hálaadás ünnepén, hanem tavasszal, nyáron és télen, szeles ifjúkorban és komoly öregségben, elégedettségben és ínségben, egészségben és betegségben, mindenkor hálát ad Istennek, és nemcsak a jó termésért, kövér esztendőért, degesz pénztárcáért, fényűző gazdagságért, hanem mindenért, amiről eddig nem tudta, de most már tudja, hogy köszönettel tartozik szerető Atyjának mindhalálig. Az így értők és „hallók” táborát gyarapítva legyen igaz és Istennek tetsző a mi mindenkori és mindenért való hálaadásunk. Ámen.

A MEGVÁLTÓ JÉZUS

Az angyal pedig ezt mondta nekik: „Ne féljeteK, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” (Lk 2,10–11)

A Biblia leírása szerint az első karácsonykor angyalajakról hangzott a szózat: „Ne féljeteK, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus, a Dávid városában.” És megszületett Jézus, hogy elűzzön szívünköl minden félelmet, sötétséget, és lelkünket eltöltse az öröm tiszta fényével. Megszületett üdvösségünkre, megtartásunkra, megváltásunkra úgy, amint a különböző bibliafordítások is más- és másféleképpen adják vissza Jézus Istentöl kapott szerepét, feladatát, Üdvözítőnek, Megtartónak, Megváltónak nevezve Őt.

Én most megváltói szerepét emelem ki, unitárius felfogásom tükrében. Kétségtelen, hogy Jézus jöttével, szeretetével, evangéliumával megváltotta, megváltoztatta az embert, következésképpen a világot is. A jézusi szeretet által megváltott, megváltoztatott ember változtatta csodálatossá, színezte ki képzelőereje segítségével Jézus születésének helyét és körülményeit, s tette ezt a Mester iránti hódolata jeléül. Ő, Jézus változtatott büszke, világot rettegésben tartó népet, köztük minket, magyarokat is, alázatosakká, szelídekké, szerető szívűekké, előtte hulltak porba éégig magasztalt, halhatatlannak hitt istenek, s szöktek az égbe az egy Isten dicsőségét hirdető templomok szédítő tornyai, szeretetével, lassan, de biztosan, kereszténnyé változtatta a pogány világot. Prohászka Ottokár katolikus püspök így ad hangot e „megváltásnak”: „Lelkemben visszaszállok a múltba s szemlélem ennek az én szülőföldemnek határát, mikor az első karácsonyest ereszkedett a világra. Ez a nagy Duna úgy folyt akkor, mint most; a Garam völgyének mocsarai az alkony elhaló világosságát tükröztették; a márianosztrai csúcsos hegyek, a Pilis, a Duna trachitszegélye részvétlenül merültek el a homályban; a lázkereszt sziklája alatt zsongott a hullám, de keresztet még nem látott csúcsán; vadludak gágogó csataélei vonultak el fölötte, a római legionárius megitta lovát s nyugalomra készült; túl a Dunán kigyúltak a barbár táborok tüzei. Mily világ! S most a bazilika nagyharangja zúg, s elnémítja a Garam hídján robogó gyorsvonat zörgését; a lakóházakban kigyúlnak a karácsonyfák illatos gyertyái; városok és faluk életébe bele van szöve annak az első karácsonynak áldása... Ezt mind a betlehemi gyermek tette; elváltoztatta a világot. Mint vízben a cukor, s tűzben a vas, s a napsugárban a jég megolvad: úgy olvad el keze közt s szeme édes tekintetétöl a kemény, a jeges, a vasas világ... Ó, Uram, folytasd művedet bennem s körülöttem! (Gondolatok mindennapra)